

4.b. Voordracht begroting 2021 en Memorie van Antwoord

Dhr. **Heijnen** (CDA) heeft geen opmerkingen over de begroting 2021. Het CDA zal in de politieke beschouwingen op de begroting in de PS-vergadering nader ingaan op de inhoudelijke beoordeling en wellicht moties en amendementen indienen.

Mw. **Kapitein** (D66) begrijpt dat het niet te vermijden is dat de eerste begrotingswijziging in 2021 grote impact zal hebben, mede vanwege de verwerking van motie 42. Het overzicht van de bestedingsplannen van de bestemmingsreserves wordt zeer gewaardeerd. Men kijkt uit naar de agenda bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie en men verwacht meer online activiteiten, want in coronatijden leert men dat online wel veel mogelijk is. Daarom wordt de participatieambassadeur veel succes gewenst volgend jaar. Het stoort dat niet alle informatie over verbonden partijen even zorgvuldig wordt weergegeven, bij de jaarrekening is hierover gesproken. In deze begroting ontbrak het deelnemersbelang van de provincie bij diverse verbonden partijen. Graag meer aandacht hiervoor. Het is positief dat de provincie bedrijven ondersteunt bij de internationalisering en dat er steeds meer data gedreven gewerkt wordt. Blijft er genoeg geld over voor onderwaterarcheologie na het conserveren van de jurk, enerzijds vanwege de educatieve functie en anderzijds voor het aantrekken van hoogwaardig toerisme? Hoe zit het met het budget voor de conservering van vindplaatsen en historische scheepswrakken? Dit is niet terug te vinden in de tekst voor 2021. Hoeveel geld is voor dit programma beschikbaar? De voordracht wordt ondersteund.

Dhr. **Zaal** (GL) is blij met deze prima begroting en met het bieden van meer transparantie over de benutting van doelreserves. Hierdoor krijgen PS meer zicht op de aanwending en uitputting van de reserves. Het is goed om voor de begroting 2022 de concrete operationele doelen te herijken, want soms zijn deze nietszeggend, bijvoorbeeld wanneer het aantal bijeenkomsten wordt vermeld in plaats van dat wordt ingegaan op de effectiviteit. Soms passen de doelen niet meer bij de huidige agenda. Wat gebeurt er met de opcenten gezien de coronacrisis en wat gaat het Rijk besluiten over het Provinciefonds? Hanteren GS scenario's om deze onzekerheden tegemoet te treden?

Dhr. **Hartog** (VVD) constateert dat de begroting structureel en meerjarig in evenwicht is, maar welke gevolgen heeft de uitvoering van motie 42 hierop? Kan de gedeputeerde hierop reflecteren? Kwantificering van risico's/simulaties: in 50% van de gevallen is het risico 7,9 miljoen euro of minder terwijl in 99% van de simulaties het risico 25 miljoen euro of minder is. Hoe kijken GS naar het feit dat naarmate er meer simulaties worden gedaan, er een hoger risico ontstaat? Goed dat er meer inzicht komt in de verbonden partijen. De besteding van de bestemmingsreserves/vraag 210 HIRB: zijn er bijzonderheden te verwachten of gaat men het redden met de beschikbare middelen? Vraag 209, bijeenkomsten verduurzaming van de monumenten: wat wordt verstaan onder de hybride vorm waarvoor gekozen zal worden? De voordracht wordt ondersteund.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) is tevreden met de vorm van de begroting en de steeds betere weergave van de financiële situatie van de provincie, mede dankzij de bijdrage van PS over de jaren heen. Kan de gedeputeerde reflecteren op de eerder vastgestelde cijfers in de begroting in relatie tot de huidige coronacrisis? De SP is verbaasd over de kredietverhoging afslag A9 Heiloo, want het krediet is al een aantal keren verhoogd en hierdoor worden de financiële problemen van gemeenten nog groter. Hoe kan dit gerijmd worden met de kritieke financiële situatie van gemeenten zoals weergegeven in de

brief van GS? Het provinciale vermogen daalt langzaam, zijn GS al bezig met een zorgvuldige voorbereiding en hoe worden PS hierin betrokken?

Dhr. **Zoon** (PvdD) sluit zich aan bij het CDA.

Dhr. **Dekker** (FvD) is tevreden met de begroting en dankt met name voor het overzicht van de bestedingsplannen van de bestemmingsreserves. Verzocht wordt om een meer expliciete analyse van de onderuitputting van het afgelopen jaar voor te leggen evenals welke aanpak wordt gehanteerd om dit probleem de komende jaren te verminderen. Hoe worden revolverende fondsen in de risicoparagraaf meegenomen?

Dhr. **Carton** (PvdA) is blij met de huidige vorm van de begroting en is tevreden over de inhoud. Op de beleidsindicatoren wordt op een later moment teruggekomen in de commissie. Een doorkijk naar de binnenkort te verwachten begrotingswijzigingen wordt ondersteund, evenals de door corona te verwachten aanvullende begrotingswijzigingen in 2021. Een half miljoen studenten heeft door corona problemen met het afronden van de studie en er is een groot tekort aan stageplekken voor hbo-studenten. Zijn hier in de provincie extra stappen voor nodig en wat is de rol van de werkambassadeur hierbij? Deze studenten zijn hard nodig in de techniek.

Dhr. **Klein** (CU) is blij dat voor 2021 een positief begrotingsresultaat – zelfs inclusief de verwerking van motie 41 – wordt verwacht. Deze kabinetsperiode wordt de uitkering voor het Provinciefonds bevroren, maar na de verkiezingen in maart 2021 ontstaat er een risico voor zowel de Rijks- als provinciale begroting. Hoe kijken GS hiernaar? Het overzicht van de bestedingsplannen van reserves is een nuttig instrument voor PS.

Gedeputeerde **Pels** antwoordt als volgt. De onzekerheden rond corona en de effecten voor 2021 en de midden en lange termijn door verschuivingen in bepaalde sectoren en ontwikkelingen voor het provinciefonds en het voorkomen van onderuitputting – factoren die allemaal met elkaar samenhangen – noodzaken tot een nog strakkere sturing door GS. Als gevolg hiervan zullen nog meer wijzigingen in de begroting doorgevoerd moeten worden. Via het IPO is een strategiegroep gevormd om te spreken over de verdeling en de hoogte van het provinciefonds, evenals over de ontwikkelingen voor de opcenten. De gedeputeerde neemt deel aan deze strategiegroep en al eerder is toegezegd om PS te informeren zodra de scenario's meer uitgekristalliseerd zijn. Informatie verbonden partijen/deelnemersbelang: GS hebben reeds toegezegd dat het deelnemersbelang in de jaarstukken 2020 op juiste wijze zal worden verwerkt. Daarom is al eerder afgesproken om nog vaker met PS te overleggen. De middelen in het coalitieakkoord voor onderwaterarcheologie komen aan de orde in het BOB-model voor cultuur maar blijven hiervoor wel beschikbaar. Indicatoren en doelen: er is een eerste slag geslagen door het laten vervallen van een aantal minder belangrijke indicatoren. GS komen met een aanvullend voorstel ter bespreking met PS. De middelen voor motie 42 worden verwerkt bij de eerste begrotingswijziging 2021. Aan de uitgavenkant zullen ter dekking extra middelen worden opgevoerd. Het betreft hier echt een midden tot lange termijn verhaal. Deze middelen die nu worden geïnvesteerd, zullen op een later moment weer terug moeten vloeien zodat de reserves meerjarig in stand blijven om de vastgestelde doelen van deze reserves te realiseren. In 2021 wordt niet een groot gat verwacht dat gedicht moet worden, het gaat juist om het op de lange termijn realiseren van de gestelde doelen. Er wordt schriftelijk gereageerd op de vraag over de risicoparagraaf en hoe de verschillende modellen tot stand komen en gewogen worden. Hybride bijeenkomsten bestaan uit sprekers op locatie en via digitale deelname. Het wegen van revolverende

fondsen in de risicoparagraaf: van elk fonds wordt een risico-inschatting uitgevoerd en meegenomen in de algemene risicoanalyse.

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat de gemeenteraden bepalen hoe de gemeentelijke middelen worden besteed. De provincie constateert enkel of gemeenten een sluitende begroting presenteren.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) constateert dat veel gemeenten het financieel heel moeilijk hebben, daarom is het onbegrijpelijk dat er geen signaal wordt gegeven aan gemeenten – bijvoorbeeld aan de gemeente Heiloo – om op te passen voor de financiële situatie vanwege het opzij moeten zetten van veel geld voor een project zoals de afslag A9 Heiloo. Kunnen GS een signaal afgeven dat dit onverantwoord is?

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat de provincie zich niet bemoeit met de besteding van de gemeentelijke middelen, dat is aan de gemeenteraad, tenzij er geen sluitende begroting kan worden opgesteld. HIRB onderuitputting: in 2020 was de HIRB een groot succes en de regeling wordt volgend jaar opnieuw opengesteld. De resultaten moet men afwachten. De provincie is in gesprek met het bedrijfsleven en het onderwijs om voldoende stageplaatsen te creëren zodat de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs in stand blijft. De provincie kan niet zelf stageplaatsen creëren.

Tweede termijn

Mw. **Kapitein** (D66) vraagt of het inderdaad zo is dat de provincie actief blijft in het Rijksprogramma onderwaterarcheologie en bij het redden van historische scheepswrakken. Zijn de gelden voor de jurk extra of maken deze onderdeel uit van het budget van 1,2 miljoen euro en resteert dan slechts 200.000 euro?

Gedeputeerde **Pels** meldt dat het Rijk haar rol oppakt bij de borging van historische scheepswrakken. De provincie is betrokken wanneer een wrak naar de oppervlakte komt en bij het conserveren hiervan. Binnen het budget onderwaterarcheologie zijn voldoende middelen beschikbaar voor deze rol in 2021. Voor de jurk waren de middelen reeds gereserveerd in de vorige periode met een extra bijdrage uit het budget onderwaterarcheologie. In de brief staat beschreven hoe de bijdrage specifiek is opgebouwd.

De **voorzitter** meldt dat het verslag van de discussie in de commissie wordt toegevoegd aan de stukken voor de agenda van PS van 9 november a.s.